

Dražen Ferenčina

Gavella 2023. - 2026. - Povratak starome i usmjerenost novome

Od pandemije i potresa do premijera i (nove/stare) pozornice

Zagreb, studeni 2021.

SADRŽAJ

Uvod

1. GDK Gavella u razdoblju od 2018. do 2022. - Premijere i predstave usred pandemije, potresa i progona u zgradi

1.1. premijerni naslovi 2018. - 2021.

1.2. Nagrade 2019. - 2021.

1.3. Gostovanja

1.4. Gavelline večeri 2018. i 2019.

2. GDK u razdoblju od 2023. do 2026. - Novi izazovi, novi horizonti

2.1. Repertoar 2023. - 2026. – Osnovne idejne smjernice

2.2. Repertoar 2023. - 2026. - Naslovi (Velika scena i Scena 121)

2.3. Ostali programi

Međunarodna suradnja

Međugradska i međužupanijska suradnja

Koprodukcije

Gavelline večeri

Multimedijalni i interaktivni programi

3. Organizacijske i infrastrukturne smjernice

3.1. Marketing, prodaja i promidžba

3.2. Upravljanje zgradom

3.3. Upravljanje kadrovima

3.3.1. Ansambl

3.3.2. Razvoj kadrova

3.3.3. Plan zapošljavanja za razdoblje 2023. - 2026.

3.3.4. Tablica broja zaposlenih u idućem mandatnom razdoblju

3.3.5. Predviđeni odlasci u mirovinu i popunjavanje radnih mesta

4. Financijski plan 2023. - 2026.

- 4.1. Proračun rashoda - velika scena
- 4.2. Proračun rashoda - scena 121
- 4.3. Tablica prihoda GDK Gavella 2018. - 2022.
- 4.4. Predviđanje prihoda i rashoda 2023. - 2026.
- 4.5. Europski projekti i financiranje iz EU fondova

5. Zaključak

PRILOZI:

- * *vlastoručno potpisani životopis*
- * *Potvrda o poznavanju stranog jezika*
- * *Preslika diplome*
- * *Potvrda o radnom stažu*
- * *potvrdu pribavljenu od nadležnog suda da se protiv mene ne vodi kazneni postupak*

Uvod

Nakon niza godina profesionalnog bavljenja kazalištem i jednog mandata ravnatelja GDK Gavella, velik mi je izazov javiti se na još jedan natječaj za ravnatelja.

Još za vrijeme studija kazališne režije na ADU Zagreb osnovao sam „Lapsus teatar“, 1995., gdje osim redateljskog stječem i prva organizacijska i produkcijska kazališna iskustva. Za režiju predstave u „Lapsus teatru“ A. Šoljana „Romanca o tri ljubavi“ 1995. dobio sam Rektorovu nagradu. Nakon toga režirao sam više od stotinu kazališnih predstava u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji.

Od 2001. do 2004., zaposlen sam kao Umjetnički ravnatelj u Gradskom kazalištu „Zorin dom“ u Karlovcu gdje, nakon dugog niza godina, ponovno pokrećem profesionalni kazališni život. Ubrzo na poziv ravnatelja Kazališta Virovitica, Mirana Hajoša, zapošljavam se u tom kazalištu kao redatelj i umjetnički savjetnik. Zajedno sa g. Hajošom i svim zaposlenicima tog tada najmanjeg profesionalnog kazališta u Hrvatskoj uspio sam Kazalište Virovitica pozicionirati kao vrlo važnog čimbenika na hrvatskoj kazališnoj sceni. Donedavno amatersko kazalište, vrlo skromnih finansijskih sredstava, uspjeli smo dobrom organizacijskom i repertoarnom politikom učiniti izuzetno cijenjenom kulturnom ustanovom, ne samo u Slavoniji i Hrvatskoj, pa je tako Kazalište Virovitica čest sudionik svih važnih domaćih, ali i međunarodnih kazališnih festivala na kojima je već dobilo mnogobrojne nagrade.

Moj dosadašnji profesionalni kazališni život (i prije nego sam postao ravnatelj) dosta je bio vezan i za GDK Gavella. Kao asistent redatelja radio sam na predstavama: „Kakvu me hoćeš“ L. Pirandella 1994. (redatelj Ivica Kunčević), „Glorija“ R. Marinkovića 1995. (redatelj Petar Veček) i „Višnjik“ A. P. Čehova 1999. (redatelj Paolo Magelli).

Kao redatelj u „Gavelli“ potpisujem šest kazališnih predstava: „Popcorn“ B. Eltona 2003., „Kvetch“ S. Berkoffa 2006. (koprodukcija sa Kazalištem Virovitica), „Crne oči“ D. Špišića 2012., „U ime novca“ V. Nikiforova 2013., „Filumena Marturano“ Eduarda De Filippa, 2016 i „Višnjik“ A. P. Čehova (koprodukcija s HNK Osijek)

Za vrijeme mandata ravnatelja g. Darka Stazića, tri godine bio sam član Kazališnog vijeća GDK Gavella.

Preuzeo sam mandat ravnatelja 15. listopada 2018., u vrlo specifičnoj i nepovoljnoj situaciji, kada su radovi na rekonstrukciji i izgradnji male scene GDK "Gavella" već kasnili godinu dana tako da sam u prvoj dijelu mandata posvetio veliku energiju upravo građevinskim radovima i nizu poteškoća koji iz njih proizlaze. „Gavella“ je tada bila napola gradilište, a napola teatar, no usprkos tome održavali smo ritam premijera na velikoj sceni, i to s izrazito zahtjevnim produkcijama i velikim ansambl-predstava kao što su Marinkovićev *Kiklop* i Krležina *Gospoda Glembajevi*. Svi smo djelovali u dubokom uvjerenju da će ne-kazališnim radovima uskoro doći kraj te da ćemo moći pokrenuti dugo iščekivanu malu scenu te ponovno otvoriti gledateljima glavni ulaz u obnovljeno kazalište. Nitko nije mogao predvidjeti da će nas baš nadomak tog cilja pogoditi pandemija i potres.

Pandemija je, naravno, privremeno zatvorila sva kazališna vrata i unijela bojazan u publiku i izvođače, u periodima kada su se predstave održavale pred ograničenim brojem gledatelja. Potres je zadao idući udarac, jer je „Gavella“ morala i u vlastiti *lockdown*, doslovno zaključavši vrata i prešavši u beskućništvo.

Neizmjerno mi je dragو što se GDK Gavella u tom razdoblju nije predala, nego nastavila djelovati u tim turbulentnim okolnostima, na čemu sam posebno zahvalan svim djelatnicima, koji su doista pokazali što znači upornost i predanost. Pronašli smo alternativne prostore za igru te praizveli neuobičajene predstave za neuobičajene okolnosti. U tom razdoblju selili smo se od Kuće za ljude i umjetnost Lauba, preko Tunela Grič, dvorišta Akademije likovnih umjetnosti u Ilici (GDK "Gavella" u 2020. godini dvaput je bilo partner "Projekta Ilica – Q'art"), atrija Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, do CK-a Trešnjevka i KUC-a Travno koji je postao našom privremenostalnom scenom, kao i po pozornicama izvan Zagreba, koproducijski surađujući s Hrvatskim narodnim kazalištima u Splitu, Zadru i Osijeku.

Ono što nas ipak itekako veseli su brojne nagrade, priznanja struke i odlične reakcije kritike i publike na naše predstave iz tog perioda, koje su svojim tematskim sklopovima i(li) produkcijskim modelima redom nastale kao umjetnička reakcija na ne-vrijeme u kojem se nalazimo (*Zagreb 2020* i *Obavezani smjer*). I to nam je svakako poticaj za daljnji uspješan rad.

Za razdoblje koje je pred nama imamo velike planove, ali i ostajemo spremni odgovarati i na nepredviđene izazove. Kao prvo, prema realnim predviđanjima u naš prostor u Frankopanskoj uči će moći najranije početkom sezone 2022/2023. tako da ćemo još neko vrijeme djelovati u izvanrednim okolnostima. Drugo, programska sredstva koja naš osnivač, Grad Zagreb, dodjeljuje GDK Gavella smanjuju se iz godine u godinu, tako da je prije sedam-osam godina taj iznos bio otprilike 1.500.000,00 kn veći od onog koji nam je dodijeljen za 2020. godinu.

Ukratko, "Gavella" je nakon potresa i tijekom provođenja epidemioloških mjera, bez vlastite scene, sa svim neplaniranim dodatnim troškovima, uz smanjene dotacije, uspjela realizirati odlične i nagrađivane predstave, koje nisu bile samo puko odradivanje zacrtanih programa, već umjetnički angažirani odgovor na vrijeme u kojem se nalazimo.

Vjerujem da će se moje bogato redateljsko, organizacijsko i produksijsko iskustvo u radu sa drugim kazalištima, kao i dobro poznavanje umjetničkog ansambla, ustroja i funkciranja GDK Gavella, pokazati čvrstim temeljem za ostvarivanje ovdje predviđenog programa, kao i moje vizije budućnosti GDK Gavella u razdoblju od 2023.-2026., s ciljem da „Gavella“ postane glavno dramsko kazalište u regiji te mnogo vidljivije i cjenjenije na kazališnoj mapi Europe, ali i da će zadržati staru te odnjegovati novu publiku u Gradu Zagrebu.

1. GDK Gavella 2018. - 2021.

Premijere i predstave usred pandemije, potresa i progonaštva iz zgrade

U djelovanju GDK Gavella za dosadašnjih godina mojega mandata uočljive su dvije etape. Nagli rez među njima nastao je uslijed pandemije koja je zahvatila svijet i potresa koji je pogodio Zagreb. Pandemija je imala golem negativan utjecaj na sva javna i umjetnička događanja, a u potresu je GDK Gavella posebno stradalo.

Prvu etapu obilježile su velike ansambl-predstave najavljene u mojojem četverogodišnjem planu 2018.-2022.. Među njima bih svakako izdvojio Marinkovićevog *Kiklopa* (veljača 2020.), koji se brojnim nagradama (Nagrada hrvatskog glumišta i nagrade na Marulićevim danima) te pohvalama kritike i publike potvrđen kao jedna od najrelevantnijih predstava proteklih godina, te Krležine *Gospodu Glembajeve* (prosinac 2019.). Nedugo nakon premijere *Hotela Zagorje* došlo je do zatvaranja kazališnih dvorana iz epidemioloških razloga, a potom je potres učinio svoje te je GDK Gavella ostalo beskućnik te i dalje iščekuje saniranje nastale štete, a i dovršetak odavno započete obnove i rekonstrukcije zgrade.

Dakle, usred kazališne sezone 2019./2020., kazališne je bilo primorano potražiti druge prostore za svoje izvedbe jer već gotovo dvije godine nema mogućnost izvođenja svog repertoara u vlastitome prostoru te su mnogi naslovi prisilno na čekanju. Dislociranje kazališta i njegovih predstava u druge dijelove grada (Travno i Trešnjevka) učinilo je da je GDK Gavella postane gostujuće kazalište. Zbog strogih pravila o popunjenošći gledališta, tj. smanjenom kapacitetu gledališta, kazalište je za posljedicu imalo smanjeni prihod od ulaznica, a time i smanjeni broj publike koji je običavao biti na predstavama. Navedene situacije su s druge strane probudile i jednu drugu vrstu produkcijske kreativnosti koja je omogućila stvaranje i igranje predstava u nekazališnim uvjetima, na otvorenom, u galerijskom prostoru, prilagođenu tehnički, glumački i režijski isključivo dobivenoj lokaciji dok su koprodukcije postale obavezani odabir.

I u tim okolnostima, „Gavella je uspjela premijerno izvesti iznimno uspješne naslove među kojima se ističe *Hotel Zagorje* Anice Tomić i Jelene Kovačić prema motivima

djela Ivane Bodrožić (veljača 2020.) te Čehovljev Višnjik u suradnji s HNK Osijek i Osječkim ljetom kulture (srpanj 2020.).

Predstave nastale u tim neuobičajenim okolnostima (poglavito D. Mihanović/F. Šovagović: *Zagreb 2020* i E. Vejzović: *Obavezani smjer*) i nove lokacije natjerale su kazalište da izađe iz takozvane zone komfora i time spontano otvorile neke nove umjetničke mogućnosti, ali i novu komunikaciju s novom publikom, koja je ove predstave izvrsno prihvatile. Publika je ono bez čega kazalište ne može živjeti, a u ovim nepovoljnim uvjetima za GDK Gavella ne samo da je publika ostala s nama već se i proširila. Jedan od programa koji smo izvodili u sklopu manifestacije Projekt Ilica: Q'ART, nazvali smo "Gavella na ulici". Naziv je (bio) koliko simboličan, toliko i doslovan, a iako se nadamo da njegova doslovnost u skorijoj budućnosti više neće vrijediti, želja nam je povremeno nastaviti s izvođenjem izmještenim iz Frankopanske, jer se pokazalo da se tako kreativno redefiniramo u novim okolnostima te dopiremo i do publike koja inače možda ne bi došla u naše kazalište.

1.1. Premijerni naslovi 2018. - 2021.

1. Ranko Marinković: *Kiklop*
redatelj: Saša Anočić
Premijera: 22. veljače 2019.

2. Dino Pešut: *Stela, poplava*
redateljica: Selma Spahić
premijera: 16. ožujka 2019.

3. Filip Šovagović: *Cigla*
Redatelj: Krešimir Dolenčić
premijera: 10. svibnja 2019.

4. Maksim Gorki: *Malograđani*

Redatelj: Paolo Magelli

premijera: 4. listopada 2019.

5. Miroslav Krleža: Gospoda Glembajevi
redatelj: Miroslav Međimorec
premijera: 6. prosinca 2019.
6. Hotel Zagorje, autorski projekt Anice Tomić i Jelene Kovačić, po motivima romana Ivane Bodrožić
redateljica: Anica Tomić
premijera: 14 veljače 2020.
7. Anton Pavlovič Čehov: Višnjik
koprodukcija Osječkog ljeta kulture, HNK u Osijeku i kazališta Gavella
redatelj: Dražen Ferenčina
premijera: 13. rujna 2020.
8. Zagreb 2020. , autorski projekt Filipa Šovagovića i Dubravka Mihanovića
redatelj: Filip Šovagović
premijera: 27. studenog 2020.
9. Elvis Bošnjak: Usidrene
koprodukcija HNK Split, HNK Zadar i kazališta Gavella
redateljica: Anastasja Jankovska
premijera: 11. prosinca 2020.
10. Obavezan smjer, autorski projekt Enesa Vejzovića
redatelj: Enes Vejzović
Premijera: 30. ožujka 2021.
11. Friedrich Dürrenmatt: Posjet stare dame
redateljica: Dora Ruždjak Podolski
premijera: 6. svibnja 2021.

12. Miroslav Krleža: Djetinjstvo u Agramu
koprodukcija Festivala Miroslav Krleža i kazališta Gavella
redateljica: Senka Bulić
Premijera: 23. studenog 2021.

13. Martin McDonagh: Čovjek Jastuk
redatelj: Vanja Jovanović
premijera: 17. rujna 2021.

14. Josip Kozarac – Borislav Vujčić: Tena – kronika raspada jedne ljepote
GDK "Gavella", GK "Jozza Ivakić" Vinkovci, Ludens teatar, Centar za
cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar i Gradsко kazalište Požega
Redatelj: Dražen Ferenčina
Premijera: 2. prosinca 2021.

1.2. Nagrade 2019. - 2021.

"Kako je počeo rat na mom otoku"

- Nagrada publike za najbolju predsavu na 29. Marulićevim dñima, 2019.

"Kiklop"

- Nagrada hrvatskog glumišta, 2019.
  - za najbolju predstavu u cjelini
  - za najbolje redateljsko ostvarenje: Saša Anočić
  - za najbolju sporednu ulogu: Živko Anočić
- 36. Susreti kazališta Bosne i Hercegovine, 2019.
  - grand prix za najbolju predstavu u cjelini
- 30. Marulićevi dñi, 2020.
  - nagrada za predstavu u cjelini: Kiklop
  - nagrada za najbolju režiju: Saša Anočić
  - nagrada za najbolju adaptaciju teksta: Saša Anočić
  - nagrada za glumačko ostvarenje: Franjo Dijak
  - nagrada za dizajn svjetla: Zdravko Stolnik

"Hotel Zagorje"

- Nagrada hrvatskog glumišta, 2020.
  - za najbolju predstavu u cjelini
  - za najbolje redateljsko ostvarenje: Anica Tomić
- 28. Festival glumca, 2021.
  - najbolja predstava u cjelini
- 31. Marulićevi dñi, 2021.
  - nagrada za predstavu u cjelini: Hotel Zagorje
  - nagrada za najbolju režiju: Anica Tomić
  - nagrada za najbolju dramaturgiju adaptaciju: Anica Tomić i Jelena Kovačić
  - nagrada za glumačko ostvarenje: Dijana Vidušin
  - nagrada za najbolju scenografiju: Igor Vasiljev
  - nagrada za glumačko ostvarenje žirija čitatelja "Slobodne Dalmacije": Dijana Vidušin

1.3. Gostovanja GDK Gavella 2019. - 2021.

2019.

- **"Kako je počeo rat na mom otoku"** u Puli, na Festivalu Virkas u Virovitici, Zadru, Šibeniku, na Marulićevim danima u Splitu, u Čakovcu, Slavonskom Brodu, Zagvozdu, na Osječkom ljetu kulture, na Špencir festu u Varaždinu
- **"Slikari rudari"** u Splitu
- **"Kiklop"** na Sterijinom pozorju u Novom Sadu i na Festivalu u Brčkom
- **"Kralj Rikard III"** na Shakespeare Festu u Čortanovcima u Srbiji
- **"Cigla"** u Karlovcu, Šibeniku, Čakovcu i Sarajevu
- **"Stela, poplava"** u Ljubljani i Beogradu
- **"Pijani"** u Mariboru

2020.

- **"Cigla"** u Noći kazališta u Dubravi
- **"Gospoda Glembajevi"** dvije izvedbe u kazalištu Komedija
- **"Višnjik"** u Osijeku
- **"Kako je počeo rat na mom otoku"** u kazalištu Komedija
- **"Hotel Zagorje"** u kazalištu Komedija
- **"Zagreb 2020."** u Laubi, kući za ljudi i umjetnosti
- **"Usidrene"** u Splitu i Zadru

2021.

- **"Hotel Zagorje"** gostovalo je u Opatiji, Puli, Dubrovniku, na Festivalu Sterijino pozorje u Novom Sadu, na Festivalu GFUK u Krapini, u Vukovaru u sklopu Festivala glumca, u Zadru, te u Splitu u sklopu Marulićevih dana
- **"Usidrene"** u Splitu i Zadru i na Festivalu u Brčkom
- **"Višnjik"** u Osijeku, u Virovitici u sklopu Virkasa, na Splitskom ljetu, te u Osijeku u sklopu Festivala glumca
- **"Zagreb 2020."** na Festivalu Dani satire, u sklopu Marulićevih dana te na Bobijevim danima
- **"Srce veće od ruku"** u Domu kulture Susedgrad
- **"Kiklop"** u Splitu u sklopu Marulićevih dana

1.4. Gavelline večeri 2018. i 2019.

„Gavelline večeri“ prvi put su održane 1973. godine te su se nakon stanke od 1991. do 2005. godine kontinuirano održavale sve do 2020. kada su zbog pandemije onemogućena okupljanja i otežana međunarodna putovanja. Stoga su se za mojega mandata „Gavelline večeri“ održale samo dva puta: 33. Gavelline večeri u prosincu 2018. te 34. izdanje održano u listopadu 2019. godine. Festival, koji je 2014. dobio međunarodni karakter, i u ta je dva izdanja okupio vrhunska kazališta iz Hrvatske i drugih zemalja pruživši zagrebačkoj priliku da upozna naslove značajnih dramskih teatara iz Slovenije, Srbije, Mađarske te, naravno, iz drugih hrvatskih gradova. Žiri je 2018. najboljom proglašio predstavu i "Kročenje goropadnice" Williama Shakespearia i Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu u režiji Ivana Plazibata, a Nagrada dr. Branko Gavella je 2019. dodijeljena predstavi "Petrijin venac" Dragoslava Mihailovića, u režiji Bobana Skerlića i produkciji Ateljea 212.

Oba izdanja festivala bila su, dakako, prigoda za razmjenu iskustava s kolegama iz drugih kazališta te za dogovore za mnoge oblike budućih suradnji, kako unutar Hrvatske, tako i u inozemstvu.

2. GDK Gavella 2023. - 2026. - Novi izazovi, novi horizonti

2.1. Repertoar 2023. - 2026. – Osnovne idejne smjernice

Povijest nas uči da kazalište (i umjetnost uopće) najraskošnije cvate upravo u razdobljima krize, a teatar je kroz povijest doživio mnoge bure i sve ih prebrodio. Iskustvo „Gavelle“ u protekle dvije godine to je još jednom pokazalo. Pandemija je otkrila da su gledatelji itekako željni predstava, a turbulencije izazvane potresom dovele su u prvi plan duboku osobnu i umjetničku predanost kazališnih stvaralaca. GDK Gavella pokazalo je da se može prilagoditi okolnostima i kao voda zaobići zapreke, a pritom biti i zrcalom stvarnosti koja nas okružuje, ne bježeći od nepogoda nego upravo u njima pronalazeći izvor nadahnuća i poleta.

Ohrabren vitalnošću i otpornošću našega kazališta, koje je uostalom i začeto iz kreativnog bunda i želje za promjenom, s velikim sam optimizmom sastavljao prijedlog repertoara za iduće četiri godine.

Svaka umjetnost, pa tako i kazališna, živi samo utoliko koliko se traži. Pobjedonosno ustrajavanje na dokazano uspješnim receptima kratkoga je daha i brzo zahtjeva nove izvore nadahnuća. Svaki plan repertoara svojevrsna je potraga, pokušaj pronalaženja novih načina da se odgovori na izazove stvarnosti na umjetnički relevantan način.

S tim na umu, zamislio sam repertoar koji će ostati otvoren širokom spektru stilsko-izražajnih sredstava te sadržajno obuhvatiti veliku paletu tema, a svejedno ostati vjeran viziji našega osnivača Branka Gavelle, kojega je odlikovalo upravo majstorstvo u balansiranju između klasike i suvremenosti, dramske riječi i scenskog izraza.

Dramatičareva riječ, scenski dočarana i glumčevim govorom oživljena, i dalje predstavlja temelj Gavellinog dramskog kazališta, a veza između književnosti i kazališta, na kojoj je dr. Branko Gavella inzistirao, ostaje neraskidiva. Smatram da je poticanje hrvatskih pisaca i dramatičara na trajno i aktivno sudjelovanje u nastajanju predstava temeljna smjernica koju „Gavella“ treba slijediti. Unutar tako definiranog kreativnog prostora, otvara se prostor za raznovrsne redateljske i glumačke scenske

pristupe koji mogu obuhvaćati multimediju, koreografski teatar i ostala izražajna sredstva ograničena samo maštom stvaralaca. Tako zamišljen repertoar obuhvaća dramatizacije djela hrvatskih proznih pisaca, postavljanje djela hrvatskih dramatičara te dogovaranje izvornih dramskih tekstova koje će na „Gavellinoj“ pozornici prvi puta biti predstavljeni publici.

2.2. Repertoar 2023. - 2026. - Naslovi (Velika scena i Scena 121)

Tijekom četverogodišnjeg razdoblja od 2023. do 2026. godine Gradsko dramsko kazalište "Gavella" – vjerujemo, do tog razdoblja obnovljeno, s dvije dvorane, velikom scenom i Scenom 121 – željelo bi gledateljima ponuditi repertoar koji bi, kao i dosad, sadržavao i svjetske dramske klasike i suvremen pogled na klasična djela hrvatske dramske književnosti i svjetske tekstove sadašnjeg dramskog trenutka koji korespondiraju sa specifičnostima našeg "sada i ovdje" i djela naših suvremenih dramatičara, uz povremene dramatizacije odabranih naslova drugih književnih rodova. Ponuđeni je repertoar podijeljen u četiri tematske cjeline za koje bi bilo logičnije da prate sezonu, nego kalendarsku godinu; svakoj je, kao zajednički naziv(nik) ili svojevrsni slogan, pridružen naslov koji je obgrluje. Za svaku sezonu ponudit ćemo četiri predstave za veliku scenu te dvije za Scenu 121. Dakako, ovako osmišljen programski plan zahtijeva, osim prostorne, i odgovarajuću finansijsku stabilnost GDK "Gavella", ćemu se trenutno možemo tek nadati, no s kapacitetima teatra u Frankopanskoj i brojnim ansamblom željnim ambicioznih predstava, nužno nam je promišljati budućnost kao da je navedeno – moguće.

1. POHVALA LJUBAVI

"Zaista mislim da je ljubav u ovakovom svijetu uhvaćena u škripac i opkoljena, a time i ugrožena. I mislim da je njezina obrana jedan od filozofskih zadataka. Što bi vjerojatno značilo, kako je rekao pjesnik Rimbaud, da bi je trebalo i ponovno izmisliti.", piše francuski filozof Alain Badiou u svojoj knjizi "Pohvala ljubavi", čiji smo naslov posudili kao tematski objedinjujući za ovu repertoarnu cjelinu kazališta "Gavella". Ljubav, kao tema književnosti, pa i dramske, sveprisutna je i, dakako, svevremenska. Naslovi koje smo odabrali prilaze joj s raznih strana, sadržajno i formalno, propitujući je, polemizirajući, opipavajući joj snagu i slabosti, granice, slaveći je...

Edmond Rostand

"CYRANO DE BERGERAC"

Redatelj: Aleksandar Popovski

Neugaslu privlačnost Rostandova drama, osim virtuoznosti kojom je ispisana, zahvaljuje svojoj istodobnoj neoromantičarskoj lakoći i slojevitosti, silno intrigantnom naslovnom junaku, ali i izuzetnoj, živopisnoj galeriji ostalih likova, gdje se ističu Christian i Roxane, koji sa Cyranom tvore pulsirajući, potresni ljubavni trokut. Aleksandar Popovski svojim je režijama premrežio noviju povijest teatra u Frankopanskoj; od publike voljenog i kritike hvaljenog "Sna Ivanjske noći" koji je tijekom osam godina odigran gotovo 150 puta, preko "Peera Gynta" i "Antigone" te "Odiseja" nastalog u međunarodnoj suradnji pet teatara i dva festivala, do "Kralja Rikarda III." koji još uvijek na našem repertoaru. Pred nama je tako šesta suradnja s Popovskim, na još jednom klasičnom naslovu, poetičnom, jezično zahtjevnom, glumački uzbudljivom, koji se između ostalog pita i tko je to i što je to "u što se zaljubljujemo?" – naša slika o nekome ili stvarna osoba...

Arthur Schnitzler

"KOLO"

Redatelj: Bojan Đorđev

Čuveno Schnitzlerovo "Kolo" po objavi je prodano u senzacionalnih 40 000 primjeraka, da bi ubrzo bilo zabranjeno zbog eksplisitnosti, opscenosti i nemoralja, a autor je, potaknut i tada smionim Freudovim spoznajama, proglašen pornografom. Satiričan i polemičan, angažiran i erotičan, ovaj tekst naoko je usredotočen na intimno, no kroz seksualnost kao istodobno pokretačku i rušilačku silu, progovara i o društvu u potrazi za vlastitim identitetom, pravilima, željama, mogućnostima... Kazalište "Gavella" na ovom bi naslovu željelo surađivati s jednim od trenutno najzanimljivijih srpskih redatelja Bojanom Đorđevom, koji dosad nije radio u teatru u Frankopanskoj; njegov je nedavni "Orlando" postavljen u Narodnom pozorištu, intrigantno odjeknuo u beogradskom kazališnom životu, a nastao je u suradnji s dramskim piscima i

dramaturzima Tanjom Šljivar i Goranom Ferčecom, pa bismo sličnu dekonstrukciju i nadopisivanje predloška mogli očekivati i ovdje, na tekstu čija otvorenost to ne samo dopušta, već i priželjkuje.

William Shakespeare
"ROMEO I JULIJA"
Redatelj: Paolo Magelli

"Brojne priče i romani bili su posvećeni slučajevima u kojima je Dvoje posebno izraženo, kad ljubavnici nisu pripadnici iste klase, iste grupe, istoga klana ili iste zemlje. 'Romeo i Julija' su, naravno, alegorija tog razdvajanja jer pripadaju neprijateljskim svjetovima. Ta dijagonalna strana ljubavi, koja prelazi preko najmoćnijih dualnosti i najradikalnijih odvajanja, vrlo je važan element. Susret dviju različitosti jest događaj, nešto nepredvidivo, iznenadjujuće, kao u kazalištu 'ljubavnog iznenadjenja'.", zapisuje Badiou u "Pohvali ljubavi", usmjerujući nas k u kazalištu ionako nezaobilaznom – barem kada je o ljubavi riječ – naslovu svjetske dramaturgije. Paolo Magelli redatelj je s dojmljivim iskustvom, koji vrlo dobro poznaje ansambl kazališta "Gavella", na čijoj je pozornici iza sebe ostavio niz važnih predstava. Strastveni, uzburkani komadi možda ponajviše odgovaraju njegovom temperamentu, a Shakespeareov kanonski tekst upravo je takav teatar: bujan, mnogoglasan, ekspresivan.

Marina Vujčić
"PLODNA VODA"
Redateljica: Tamara Damjanović

Drama naše suvremene spisateljice Marine Vujčić, prvonagrađena Nagradom "Marin Držić" za 2020. godinu, zagledana je u temu majčinstva, ali i ljubavi, očekivanja ponajprije žena, no i muškaraca, od veza i braka, želja i žudnji te onoga što im ima naviku stati na put. U nekom možda distopijskom, a možda i posve zbiljskom, našem dobu, u klinici za čuvanje trudnoće, susreće se živopisna galerija likova, kako bi se pred

nama rastvorilo jedno društvo prepuno predrasuda i ograničenja, nerazumijevanja i osuđivanja. Autorica pritom, "vješto balansira između atmosfere napetosti i simboličkih i poetskih motiva vode kao začetka i močvare kao kraja života", ispisujući dramu čiji su glasovi ponajprije, nerijetko polemično, na igru ponuđeni glumicama. Redateljica Tamara Damjanović u kazalištu "Gavella" dosad je postavila dvojicu suvremenih hrvatskih pisaca, Elvisa Bošnjaka i Damira Karakaša, u slučaju obojice uspostavljujući dinamičan, angažiran dijalog s predloškom...

Scena 121

Autorski projekt Anice Tomić i Jelene Kovačić prema motivima romana Ivane Bodrožić "SINOVI, KĆERI"

Redateljica: Anica Tomić

Autorice dramatizacije romana: Jelena Kovačić i Anica Tomić

Nakon što su s "Hotelom Zagorje", autorskim projektom nastalim prema motivima romana Ivane Bodrožić, osvojile i publiku i kritiku (pored niza pojedinačnih nagrada, tu su i one za najbolju predstavu u cjelini na Nagradi hrvatskog glumišta, Festivalu glumca, Marulićevim danima), priželjkujemo novu suradnju s redateljsko-dramaturškim tandemom Tomić – Kovačić, zašto ne i na novom naslovu iste spisateljice, romanu "Sinovi, kćeri". "Tema ovog kompleksnog romana je što nam i kako nameće tijelo, spol s kojim se rađamo, tijelo koje se može pretvoriti u kavez koji društvo gradi oko nečijeg identiteta. Roman posvećen neslobodi i cijeni koju osoba plaća kad se odluči za slobodu – o visokoj cijeni drugosti – autorica ispisuje s nijansiranim psihološkim uvidom i senzibilnošću ozbiljne spisateljice.", zapisano je između ostalog o ovome naslovu, nedavno nagrađenom i prestižnom Nagradom "Meša Selimović", za najbolji roman objavljen na govornom prostoru Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije.

Ingmar Bergman

"PRIZORI IZ BRAČNOG ŽIVOTA"

Redateljica: Franka Perković

U Bergmanovom čudesnom filmskom opusu "Prizori..." po svoj prilici nisu točka u koju se ponajviše zagledavamo, no ta prvotno TV-serija, čiju je posljednju epizodu gledalo tada nevjerljivih 3,5 milijuna gledatelja, da bi autor kasnije od nje načinio i kino-verziju, njegov je rad s "vjerojatno najmasovnijim gledateljstvom", čemu je potvrda i nedavna hvaljena nova verizije serije. Komornost i okupljenost ovog predloška, činjenica da se gotovo sav odvija u dijalogu između dvoje ili nekoliko osoba, u mogućoj tek jednoj prostoriji, te ponajprije njegovi izuzetno napisani dijalozi i slojeviti, nijansirani odnosi ukotvљeni u dramske situacije gotovo opipljive tenzičnosti, prizivaju kazališnu pozornicu i suigru s gledateljima, ovaj put režijski ponuđenu Franki Perković, redateljici čiji redateljski rukopis zna rastvoriti psihološke slojeve lica, njihove dvojbe i sukobe, unutrašnje i izvanske.

2. O MONSTRUMIMA I LJUDIMA

Naziv drame Mate Matišića, čiji smo praizvedbu u režiji Vite Taufera više puta odgađali zbog postpotresne situacije u teatru u Frankopanskoj, pa vjerujemo da ćemo je konačno realizirati u razdoblju koje dolazi, utkan je i u naziv(nik) ove cjeline, koja okuplja naslove – "obraćune s demonima", intimnim, obiteljskim, društvenim. Čuvena Terencijeva krilatica "Čovjek sam i ništa ljudsko nije mi strano.", podloga je za moguće suvremene kazališne moralitete, predstave naglašeno zagledane u svjetlo i tamu ljudskih postupaka, u vrline i poroke, "borbu za dušu" , boli i nepravde, u čvorove koje nismo raspetljali, kompleksni glumački angažman, ispitivanje rubova ekspresije...

Mate Matišić

"MOJI TUŽNI MONSTRUMI"

Redatelj: Vito Taufer

Ovaj dramski rad Mate Matišića sastoji se od četiri teksta okupljena u kvartet pod nazivom "Moji tužni monstrumi". "Gledaj me u oči", "Mi tu", "Autogram za Milicu" i "Kolumna mrtvog djeteta", ehom se, postupkom i nekim likovima te toponimima nadovezuju na Matišićev dramski ciklus "Ljudi od voska"; kao i tamo, i ovdje dramatičar nošen bujnom imaginacijom, neočekivanim dramaturškim manevrima i rješenjima propituje poroznost granice između zbilje i fikcije, biografije i izvedbe, osobe i lika. U središtu "Mojih tužnih monstruma", podnaslovljenih kao "dramski dnevnik", tako je Mate, "dramski pisac i glazbenik", a materijal nam donosi scene gdje autor drsko spaja tragično i komično, teatralnost i svojevrsnu "hiper-događajnost" s initimnošću i dokumentarnošću. Pred nama je tako predstava koja računa na poigravanje s iluzijom i istinom, ovaj put u režiji Matišićevog generacijskog sugovornika, slovenskog redatelja Vite Taufera.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski

"BRAĆA KARAMAZOVİ"

Redatelj i autor dramatizacije: Aleksandar Ogarjov

Posljednji roman F. M. Dostojevskog i dalje nam rječito progovara svojom misaonošću, slojevitim odnosima i elaboracijom tema; kako je zapisano: "Utjecaj ovoga romana ne prestaje slabiti od njegova objavljivanja. Upečatljiva, snažna promišljanja o vjeri, smislu života, ljubavi i moralu duboko prožimaju "Braću Karamazove", kao i niske strasti, pohlepa, tuga, ljubomora i humor." Filozofsko i kriminalističko, emotivno prenapregnuto i misaono vrtoglavu, beznadno i oduhovljeno, kao i uvijek kod ovog pisca, naizmjence zamračuju i osvjetljuju put-pokušaj da se izade iz zbrke svijeta... U dramatizaciji i režiji ruskog redatelja Aleksandra Ogarjova, koji je u teatru u Frankopanskoj postavio čudesnu Puškinovu "Mećavu", "Braća Karamazovi" trebali bi

"dočarati svijet u kojemu su posve zamućene granice između dobra i zla, u kojemu je vjera u čovječanstvo stavljena na najtežu kušnju"...

Arthur Miller

"VJEŠTICE IZ SALEMA"

Redateljica: Selma Spahić

"Vještice iz Salema" ("The Crucible", kod nas preveden i kao "Kušnja") izrazito je političan dramski tekst, Millerov obračun s antikomunističkim lovom na vještice u SAD-u '50-ih godina 20. stoljeća. No ovaj naslov, uvjereni smo, obuhvaća i značenjski šire tematsko područje, progovarajući o svakoj manipulaciji, strahu, kolektivnoj histeriji i žrtvovanju u ime "viših ciljeva", o običnim ljudima koji, pogurnu li ih okolnosti u tom smjeru, postaju jedni drugima zvijeri (ili "monstrumi", da se osvrnemo k nazivu ove cjeline). "Vještice iz Salema" su i prilika za okupljanje velikog ansambla, gdje je od 20-ak uloga više od polovice ženskih, s potencijalom gotovo ritualne suigre, seciranja odnosa i ogoljelosti sukoba do srži dramskog, u komadu gdje se – autorovim riječima – "osjećaj moralnosti istopio kao Dalijev sat", ovaj put u režiji bosanskohercegovačke redateljice Selme Spahić, s kojom smo u kazalištu "Gavella" surađivali na praizvedbi Pešutove "Stele, poplave".

Euripid

MEDEJA

Redatelj: Saša Božić

U kazališnom pokušaju približavanja procijepima između "ljudskog" i "monstruognog" po svoj prilici ne bismo smjeli zaobići grčke tragičare (s kojima se hrvatsko kazalište pritom rijetko susreće), pri čemu je jedan od najstrašnijih, najteže shvatljivih postupaka bez sumnje onaj Medejin. Vječna priča o ljubavi i ljubomori, zavisti i osveti, suočava nas s "ludim i neoprostivim" činom naslovne junakinje, koju Euripidova pjesnička virtuoznost pretvara u slojevitu osobu, buntovnicu koja se bori protiv nejednakih prava dodijeljenih spolovima; kroz nju autor progovara o položaju žene u tadašnjem grčkom

društvu, koji je – iznenađujuće ili ne – u mnogočemu ostao takav do danas. Saša Božić u kazalištu "Gavella" već je postavio jedan naslov s jakom ženskom osobnošću u središtu, "Gospođu Bovary" Ivane Sajko prema Gustaveu Flaubertu, na što se "Medeja" svojim silnicama može intrigantno nadovezati.

Scena 121

Edward Albee

"TKO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF?"

Redateljica: Saša Broz

Albeejev najznačajniji komad po svojem je identitetu naslov koji se nameće našem repertoaru; iako obiman, svojom komornošću priziva manju scenu, tražeći četvero izuzetnih glumaca kakve zasigurno imamo u svojem ansamblu. Malo je koji tekst tako organski uspio spojiti egzistencijalnu dramu s divljom komedijom, tamu s razuzdanošću, tragediju s melodramom, kako bi, nadahnuto i nemilosrdno, s lica svojih antijunaka polako skidao maske pristojnosti, uljudnosti i građanske prihvatljivosti, ne bi li iza njih otkrio zbruku, bijes, frustracije, povijeđenost, nesigurnost, ali i ljubav, privrženost, snagu. Martu, Georgea, Nicka i Honey nerijetko su igrali veliki glumci (sjetimo se samo Elizabeth Taylor i Richarda Burtona u filmskoj verziji drame), spremni ići do ruba, jer nešto je razorno, gotovo orgijastičko, u ovoj drami, s kojom na suradnju želimo pozvati redateljicu Sašu Broz.

Edouard Louis

"POVIJEST NASILJA"

Redateljica i autorica dramatizacije: Olja Lozica

S tek 29 godina, Edouard Louis zvijezda je suvremene europske književnosti, autor koji od svoje prve knjige privlači čitatelje beskompromisnošću, polemičnošću, izravnošću. I kazališta su to brzo prepoznala pa mu proze oživljavaju na mnogim scenama, počesto i u vizijama redatelja poput Ostermeiera, Van Hovea ili Nordeya, pokazujući da je s

njegovim tekstovima moguće ući u dijalog kroz razne poetike, pristupe, žanrove. Kod nas su prevedene Louisove knjige "Povijest nasilja", "Raskrstimo s Eddyjem" i "Tko je ubio mog oca", pri čemu se prva doima kao pravi odabir za postavljanje na maloj sceni, jer riječ je o komprimiranom prikazu suvremene rasne, klasne i kulturno-istorijske rascijepljjenosti; vjerujemo da bi kazališni pristup Olje Lozice – okrenut prema glumcu, spreman rastvarati slojeve teksta i izvedbe – uspješno prenio na pozornicu ovaj sugestivni kratki roman.

3. SVIJET NEVJEROJATNIJI OD SNOVA

"Pogledajte svijet. Daleko je nevjerojatniji od snova.", misao je Raya Bradburyja. Iako u ovoj cjelini ne namjeravamo postaviti njegovo vjerojatno najpoznatije djelo, "Fahrenheit 451", ovaj nam se citat nametnuo kao obuhvatan za naslove koje bismo željeli postaviti. Živimo u vremenu kad nam se čini da je svijet u kojem živimo uvelike prostor destrukcije. Od neprestanih političkih, malo je reći – napetosti, do izbjegličkih i ekonomskih kriza, od guranja planete u ekološku neodrživost do lokalnih iscrpljivanja, ponekad nam je teško uhvatiti se za išta na globalnoj razini optimistično i osnažujuće. Umjetnost nam, međutim, nudi i drugačije poglede, u drugačije svjetove, podsjećajući nas i na nevjerojatnost, i ljepotu – i ovog našeg, najboljeg, ili ne, od svih mogućih svjetova.

Mihail Bulgakov

"MAJSTOR I MARGARITA"

Redateljica: Dora Ruždjak Podolski

Autor dramatizacije: Tomislav Zajec

Jedan od najvažnijih romana 20. stoljeća odvija se u dva vremena (Moskvi 30-ih godina prošlog stoljeća i Jeruzalemu u vrijeme Poncija Pilata), mijenjanjući prizorišta, situacije, motivske i značenjske sklopove, te nas zavodeći bogatstvom i slikovitošću, misaonošću i maštom. "Što je tako moćno u ovom romanu?", pita se jedan od mnogobrojnih napisa

o "Majstoru i Margariti". "Teško da se odgovor može ponuditi u jednoj rečenici, jednom tekstu. Svatko ga, na kraju krajeva, pronalazi sâm za sebe." I doista je tako s ovom knjigom, "bezvremenom, nerazumljivim, predskazujućom, i pomalo zloslutnom". Između ostalog, Bulgakov postavlja i pitanja o prirodi vremena, o izmišljenom i stvarnom, o svjetovima koji supostoje u nama i oko nas. Dramski pisac i dramaturg Tomislav Zajec i redateljica Dora Ruždjak Podolski stoje iza niza uspješnih kazališnih naslova, a "Majstor i Margarita" svojim morem slika, odnosa, atmosfera, situacija i karaktera traže umiješne i maštovorne prevoditelje u kazališni jezik, kao i ansambl željan otiskivanja u ovaku avanturu.

William Shakespeare

"OLUJA"

Redatelj: Miloš Lolić

U okružju stapanja zemaljskog i nadnaravnog, Shaspeareova "Oluja" donosi priču o "ambiciji, izdaji, osveti i iskupljenju"; neki u njoj nalaze piščev autoportret, pa je Prospero zapravo Shakespeare koji se oprاشta od pozornice, drugi vide alegoriju europskih otkrivanja i osvajanja dotad nepoznatih zemalja, tražeći značenja i angažman ovoj prilično neuvhvatljivoj drami. Ispisana u susretu tragičnog i komičnog, "Oluja" nudi pozornici materijal koji ne skriva vlastitu svijest o mediju i njegovim mehanizmima, poigravajući se iluzijom i fantazijom, življenim i konstruiranim svjetovima. A tu su i snovi, naravno ("Mi smo tek tvar od koje građeni su snovi..."), otok kao kazalište u kazalištu, mogućnost dvostrukе metafore. Poziv na igru brojnom glumačkom ansamblu, "Oluja" je naslov kojim bismo u kazalište "Gavella" željeli dovesti jednog od najzanimljivijih srpskih redatelja, Miloša Lolića, čiji je nedavni izuzetni "Kaspar" osvojio beogradsku publiku i kritiku.

Albert Camus

"KUGA"

Redatelj: Rene Medvešek

Autor dramatizacije: Dubravko Mihanović

Iako se smatra egzistencijalističkim klasikom, Camusova je "Kuga" u našoj recepciji uglavnom skrivena iza razvikanijeg "Stranca"; objavljena dvije godine nakon svršetka Drugog svjetskog rata, svojom vizijom i atmosferom ona, međutim, danas odrazno korespondira s vremenom u kojem se učimo živjeti s pandemijom. Opis fiktivne epidemije kuge koja je zahvatila piščev Oran, prati se i doslovno i metaforički. Zatvorenost i tjeskoba, nošenje s bolešću i smrću, Camusa vode k njegovim prepoznatljivim razmatranjima o apsurdu života, "o patnji, ljubavi, solidarnosti". Jedna od nedavnih analiza djela primijetila je da se roman može čitati i kao prikaz "drugačije vrste kuge: destruktivnog, hiper-materijalističkog kapitalizma", samo nas podsjećajući na njegovu mnogoznačnost i aktualnost, kojima se namjeravaju obratiti i dramatizacija Dubravka Mihanovića te režija Renea Medvešeka, koji su već surađivali na nizu naslova.

Robert Icke i Duncan Macmillan, prema motivima romana Georgea Orwella "1984."

ili

Will Self u adaptaciji Patricka Marmiona

"ČOVJEKOLIKI MAJMUNI"

Redatelj: Dino Mustafić

Rober Icke, "velika nada britanskog teatra", pisac i redatelj, poznat je po adaptacijama klasičnih naslova, kao što su "Ujak Vanja", "Marija Stuart" ili "Orestija", a Duncan Macmillan pisac je i redatelj, kojeg je naša publika mogla upoznati preko drame "Pluća". Njihova verzija Orwellove "1984." hvaljena je u Velikoj Britaniji te u SAD-u, gdje je postavljena na Broadwayu, no pratile su je i ekstremne reakcije publike, izlasci s

predstava, onesvijećivanja, agresija, kao reakcije na žestinu i nasilnost prikazanog. "Ne bismo smjeli dopustiti da publika ništa ne osjeća.", pojasnio je Icke svoje viđenje kazališta, navodeći imperativ povratka mlađe publike u teatar. Poznata priča o totalitarnom društvu (Orwellove) budućnosti, čija vlast narod drži u pokornosti koristeći metode represije, psihološkog zastrašivanja i tenološkog nadzora, tako je adaptirana i osvremenjena, a na pozornicu kazališta "Gavella" trebala bi nam stići u režiji bosanskohercegovačkog redatelja regionalnih uspjeha, Dina Mustafića.

Drugi prijedlog za istoga redatelja adaptacija je "Čovjekolikih majmuna", djela suvremenog britanskog književnika Willa Selfa, gdje "'Planeta majmuna' susreće '1984'!... duhovito, uzbudljivo, provokativno.", a mogli bismo dodati i Kafkinu "Metamorfozu", jer riječ je o svijetu gdje je dobitnik vjerojatno najznačajnije britanske nagrade za likovnost, Turnerove, "jednog jutra, nakon divlje noći provedene vani, uvidio da se njegov svijet promjenio". Djekočka mu je, naime, postala čimpanzom, a na njegov užas – slično se dogodilo i ostalima...

Scena 121

Samuel Beckett

"U OČEKIVANJU GODOTA"

Redatelj: Ivan Penović

Beckettov "U očekivanju Godota" po svoj prilici jedan je od najznačajnijih dramskih tekstova ikada napisanih. Njegova zagonetnost, filozofičnost i dijalog s tadašnjom egzistencijalističkom mišlju, ali i prekretnička moć, i danas ga čine naslovom čudesne mnogoznačnosti. "Drama je toliko ogoljena, elementarna, da poziva na mnogovrsne socijalne, političke i religijske intrepretacije.", zapisano je u jednom od tekstova koji su pokušali proniknuti u srž Beckettovog unikatnog pisma, a sam je autor kriptično, nalik svojoj drami, pojasnio, nakon što je odlučio vlastiti komad i postaviti: "To je igra. (...) Igra preživljavanja." U dosadašnjim naslovima koje je Ivan Penović autorski postavio, slobodni smo primijetiti upravo "beckettovski" doživljaj svijeta – absurdan i tragičan,

zauman i angažiran, a "U očekivanju Godota" "posebno uvjerljivo rezonira u kriznim vremenima"...

Prema motivima filma Luisa Buñuela

"ANĐEO UNIŠTENJA"

Redatelj: Ivan Plazibat

Autor adaptacije: Elvis Bošnjak

Jedan od najpoznatijih filmova Luisa Buñuela, "Anđeo uništenja", snimljen 1962. u crno-bijeloj tehnici, i danas plijeni svojom atmosferom, klaustrofobičnošću, nadrealističkim ozračjem, crnim humorom; satiričan i alegoričan, mnogim svojim sadržajno-formalnim karakteristikama nudi se i kazalištu. Buñuelov prikaz večere na kojoj su okupljeni pripadnici "visokog društva", koji shvaćaju da nisu u mogućnosti napustiti prostoriju, eskalira u sukobima i kaosu, a gledatelj ne može predvidjeti razvoj događaja, jer autor nam neprestano, kao i svojim likovima, izmiče tlo pod nogama. U adaptaciji Elvisa Bošnjaka, s kojim je kazalište "Gavella" surađivalo postavivši mu drame "Nosi nas rijeka" i "Srce veće od ruku", te režiji Ivana Plazibata, čije su nas vizije Shakespearea i Kafke osvojile, "Anđeo uništenja" poziva na hrabar, autorsko-glumački izazovan teatar.

4. RAZGLEDNICE S RUBA

Nazvavši ovu cjelinu "Razglednicama s ruba", otkrili smo da je to ujedno i naslov filma Mikea Nicholsa iz 1990. godine, sa sjajnom glumačkom postavom u kojoj su Meryl Streep, Shirley MacLaine i Dennis Quaid. "Svaka je sličnost slučajna.", pisalo bi na kraju filma, kad bi ovaj naš tematski sklop bio film; tekstovi ovdje okupljeni progovaraju iz pozicije osoba koje su se iz različitih razloga našle na rubu (a rubovi su svakovrsni) te nam se odatle obraćaju. Kazalište, jasno je, treba dati glas takvim osobnostima, ne koristeći ih kao potvrdu za vlastitu angažiranost, već im doista

pokušavajući proniknuti u probleme i boli, htijenja i žudnje. Slabi tako postaju jaki, odbačeni vrijedni, a lomnost drugog postaje ogledalo u kojem se zrcale i naše nemoći...

Arthur Miller

"SMRT TRGOVAČKOG PUTNIKA"

Redatelj: Dražen Ferenčina

Jedan od najvažnijih dramskih tekstova američke i svjetske književnosti 20. stoljeća, potresan je prikaz čovjeka koji je došao do kraja svog poslovnog, a osjećajem i životnog puta, suočen sa spoznajom da – nije uspio. Willy Loman profesionalno je odbačen, ali i privatno stvari za njega nisu puno svjetlijе; polako se gubi, dvojica odraslih sinova više ga ne trebaju, niti im predstavlja ikakav autoritet, dok je sa suprugom propustio izgraditi ispunjen odnos. Ispisujući tekst, Miller koristi "montažu sjećanja, snova i argumenata", nadahnuto stvarajući dramu koja odjekuje razočaranošću i pokušajem borbe protiv nje. Naličje američkog sna pozadina je svakog društva koje ne mari za one koji su posustali i više ne mogu dalje; na pozornicu kazališta "Gavella" tako nam stiže drama koja je, usprkos svojoj tragičnosti, nakon broadwayske premijere odigrana 742 puta...

Autorski projekt Bobe Jelčića prema motivima drame Maksima Gorkog

"NA DNU"

Redatelj: Bobo Jelčić

Programatsko djelo socijalno angažirane, proleterske književnosti, komad Maksima Gorkog svakako je jedan od onih tekstova s kojima se vrijedno iznova sresti na sceni, no čini se da je nužno odmaknuti im se od doslovnosti, otpuhnuti im "prašinu poetike razdoblja". Galerija lica koje Gorki dovodi na pozornicu od "Na dnu" čini rasan ansambl-komad, ali zašto ne i nacrt za nadopisivanja i rekontekstualizaciju. Osim mnogobrojnih kazališnih postava, primjer su i radovi dvojice filmskih velikana, Kurosawe i Renoira, koji su predložak Gorkog pretvorili u sebi odgovarajući materijal, crpilište za vlastite ideje i rješenja. Bobo Jelčić autor je koji predstave uglavnom gradi iz intenzivnog, bliskog rada s glumcima, mogućnosti izraza tražeći u prostoru između

izvođača i lika, u ovom slučaju lopova, bivšeg umjetnika, kockara, negdašnjeg aristokrata, prostitutke, hodočasnika...

Po motivima romana Slavenke Drakulić

"FRIDA ILI O BOLI"

Redateljica: Renata Carola Gatica

Autorica dramatizacije: Jasna Jasna Žmak

Prozni opus Slavenke Drakulić uvelike je usredotočen na temu ženskog tijela i bolesti, boli i traume; od "Holograma straha", preko "Mramorne kože" i "Božanske gladi", do "Kao da me nema", autorica spaja (auto)biografiju, fikciju i dokumentarizam, da bi kod "Fride ili o boli" stigla do bavljenja konkretnim životopisom velike slikarice, no nipošto kako bi ju senzacionalistički koristila ili melodramatski bojila, već upravo zbog prepoznavanja "svojih tema", u ovom slučaju pretapanja konkretne, fizičke boli koju je Frida Kahlo trpjela, u slikarsku umjetnost. "Slika, naime, može biti autentičan izraz boli, za razliku od riječi kojima to u potpunosti ne uspijeva..." Ovaj bismo naslov željeli združiti s Renatom Carolom Gaticom, redateljicom čija je postava "Antigone" (ZKM-ova "#radninaslovantigona") na 30. "Gavellinim večerima" nagrađena za najbolju režiju, te spisateljicom i dramaturginjom Jasnom Jasnom Žmak, koja se kontinuirano bavi ženskim tijelom i seksualnošću.

Miroslav Krleža

"KRALJEVO"

Redatelj: Krešimir Dolenčić

Mnoštvo likova s ruba društva, "elementarno životno čudo pleše na sceni", scensko događanje gdje su "fizički i duhovni totalitet oblici vječne igre"... Zbog svoje scenske zahtjevnosti jedan od rijđe izvođenih Krležinih dramskih tekstova, "Kraljevo" u povijesti teatra u Frankopanskoj zauzima posebno mjesto. Nezaobilazna predstava Dina Radojevića, premijerno izvedena 1970., do 1982. odigrana je 173 puta, gostujući na mnogim pozornicama te okupljajući plejadu velikih glumačkih imena. I Radojević je

bio dugogodišnji kućni redatelj kazališta "Gavella", kao i kasnije Dolenčić, koji odlično poznaje naš ansambl. Krležina "scenska groteska koja nameće pomisao na svijet stvaran i nestvaran u isti mah", formalni je izazov, čije mnogoglasje i simultanost postavljuju niz redateljskih, dramaturških, scenografskih i glumačkih pitanja, dok smo sadržajno pred tekstrom koji svojim "ugodajem Sudnjega dana" uspostavlja aktivan dijalog s atmosferom vremena u kojem živimo.

Scena 121

Espi Tomičić

"YOUR LOVE IS KING"

Redatelj: Dario Harjaček

Espi Tomičić jedan je od najzanimljivijih glasova nove hrvatske drame; autentična i autoreferencijalna, neposredna i ranjiva, poetska drama "Your Love is King" (istovjetnost naslova s onim hita Sade iz '80-ih budi raznolike asocijacije) "tematizira djetetovo oprštanje s majkom koja boluje od karcinoma. Autor kroz imaginaciju odnosa i događaja ulazi u prostor neizgovorenog, pokušavajući nadoknaditi godine, emotivne i fizičke, udaljenosti s majkom.", kako je opisano na portalu Drame.hr, a izdavač teksta, Multimedijalni institut, navodi: "Iako ovakva djela mogu korisno poslužiti za širenje trans-politike, povijesti i kulture, drama Espija Tomičića otvara novo poglavlje umjetničke ekspresije, samodefinirane i samostvorene, a ne unaprijed zadane ili nametnute..." U režiji Darija Harjačeka, "Your Love is King" nosi se s traumom kroz kazališnu suigru: "Strah me da će postati opet onaj klinac / kojem nije stalo do vlastita života..."

Ivana Sajko

"PJESMA GRADA (NIJE ZA TEBE)"

Redatelj: Mislav Brečić

"Nije ti grad pjesma, / nego usamljenost za umornog putnika", piše Ivana Sajko u svojoj "Pjesmi grada", dramskoj poemi o ljudima kakvi često ostaju skriveni od naših "građanskih pogleda", iako znamo da ih itekako ima oko nas, ljudima koji od nekud i od nečega bježe u novo, a to novo ih ne želi ili ne zna prihvati. Sjetimo se tek Orwella i "Nitko i ništa u Parizu i Londonu", čiji kratki opis – "Život obespravljenih i poniženih skitnica, beskućnika i prosjaka, onih na dnu i onih koje samo mukotrpni i bijedno plaćeni posao dijeli od toga da dodirnu dno." – vrijedi i za ovu dramu, u koju migracijsko-izbjegličke krize upisuju vrišteću političnost. Mislav Brečić postavio je ovaj tekst na radiju, a i kazalište bi zasigurno trebalo misliti na njegovu zvučnost, ritmizaciju, osjećaj da smo sa žestokim stihovima koji računaju i na neposrednost, životnost pozornice.

2.3. Ostali programi

Uz obvezu ispunjavanja javnih potreba u kulturi Grada Zagreba, GDK Gavella oduvijek je veliku pozornost posvećivala međunarodnim i međugradskim gostovanjima, ozbiljno shvaćajući svoju odgovornost prema promicanju hrvatske kulture u inozemstvu te održavanja kontakata s drugim kazališnim sredinama u Hrvatskoj. Premda su pandemijski uvjeti u protekle dvije godine odgodili ili onemogućili održavanje većine festivala i gostovanja, pokazalo se da publici itekako nedostaju kazališni sadržaji te su gostovanja održana usprkos okolnostima polučila velik uspjeh. U idućem razdoblju svi se nadamo prolasku svjetske zdravstvene krize te nastavku međunarodne i međužupanijske suradnje.

S obzirom na to da smo u proteklom razdoblju morali mijenjati način pristupa publici - ako publika ne može doći k nama, mi možemo k njoj – svakako bih napomenuo da je GDK Gavella bilo i vrlo angažirano u online aktivnostima te je upravo naša produkcija *Umišljenog bolesnika* zahvaljujući najvećem broju gledatelja pobijedila na prvom online kazališnom festivalu Jutarnjeg lista, gdje je više od 50 predstava pogledalo više od 80 000 ljudi.

Međunarodna suradnja važan je element u širenju ugleda hrvatske kulture i unutar europskog kulturnog kruga kojemu Hrvatska oduvijek pripada, i u kontekstu produbljivanja dijaloga s nama egzotičnjim kulturnim i intelektualnim sredinama. Budući da je u proteklom razdoblju iz razumljivih razloga prelaženje granica bilo otežano, u proteklom razdoblju „Gavella“ nije uspjela u cijelosti ostvariti zadane ciljeve na ovome polju.

S vjerom u zdraviju budućnost i ponovnu uspostavu protočnosti granica, u idućem razdoblju nastojat ćemo obnoviti suradnju s festivalima koji su bili zapostavljeni te započeti nove suradnje i poznanstva. Između ostalih, zanimljiv je Mittelfest Cividale, s kojim mnoga naša kazališta već imaju dobra iskustva, i na Sabanci International Adana Theatre Festival u Turskoj, zatim Internacional

de Teatro de Bogotá (Kolumbija), Festival Almada (Portugal), Festival Nova drama (Bratislava, Slovačka), Međunarodni kazališni Festival DEMOLUDY (Olsztyn, Poljska), Festival Internacional Cervantino (Guanajuato, Meksiko), Gdańsk Shakespeare Festival (Poljska), Meyerhold Theatre Center, NET Festival (Moskva, Rusija), i mnogi drugi. GDK Gavella nastavit će održavati suradnju i s festivalima i kazalištima susjednih zemalja.

Međugradska i međuzupanijska suradnja također je dugoročna tradicija „Gavelle“ i jedan od njezinih važnih zadataka, jer u Hrvatskoj manje sredine želaju za kvalitetnim kulturnim sadržajima, a i važno je međusobno povezivati veće kulturne centre. „Gavella“ je stoga redovito nazočna na svim važnijim festivalima u zemlji, od Marulovi dana i Splitskoga ljeta do Osječkog ljeta kulture, Festivala glumca, Dubrovačkih ljetnih igara i dr. Usto izvan festivalskog okvira izvodi predstave po dogovoru s pojedinim kazalištima (Pula, Karlovac, Šibenik, Split, Osijek...), gdje redovito nailazi na sjajan odaziv gledatelja.

Sva velika kazališta se, pri organizaciji gostovanja, susreću s problemom tehničke zahtjevnosti svojih predstava, koje se mahom mogu izvoditi samo u vrhunski opremljenim kazališnim prostorima te rijetko na otvorenim pozornicama. Međutim, produkcijom komornijih predstava predviđenih za Scenu 121, „Gavelli“ će se otvoriti mogućnost da nastupa i u manjim kazalištima ili nekazališnim prostorima zahvaljujući manje zahtjevnoj scenografiji te manjem broju izvođača (što istodobno smanjuje uvijek velike troškove gostovanja), što dakako ne isključuje velika gostovanja.

„Gavelline večeri“

GDK Gavella kao središnje dramsko kazalište u Hrvatskoj nije samo gost na drugim festivalima, već i održava tradiciju vlastitog susreta kazališnih umjetnika - „Gavellinih večeri“, koje se održavaju još od 1973. Zamišljene su kao presjek produkcije drugih kazališta, a finansijski ih prati i Ministarstvo kulture RH. Usprkos dvogodišnjoj stanki, od jeseni 2022. godine, festival bi se, ako pandemijske okolnosti dopuste, trebao nastaviti u istom opsegu kao 2019. godine, odnosno okupljajući značajna kazališta iz Hrvatske i drugih zemalja kako bi se zagrebačkoj publici predstavio presjek recentne produkcije u ovom dijelu Europe.

Koprodukcije

Dio navedenih naslova planiramo ostvariti kroz koproducijska nastojanja. I dosad, što se potenciralo u razdoblju nakon zagrebačkog potresa 2020., surađivali smo osječkim, splitskim i zadarskim HNK-om, s vinkovačkim i koprivničkim kazalištem, ali i s kazalištima i festivalima izvan Hrvatske, kao što su SNP Novi Sad ili pak sarajevski MESS, što su tek nedavno ostvarene ili dogovorene suradnje. Koprodukcije su u praksi repertoarnih kazališta osvježujuće i, pokazalo se, uglavnom osnažujuće iskustvo; dovode nas u novu umjetničku, organizacijsku i scensku situaciju. Takva aktivnost u vremenima koja dolaze nužno će se, zbog finansijskih i producijskih modaliteta, intenzivirati. Namjera nam je i ponovno uspostaviti suradnju s Akademijom dramske umjetnosti, koja se neko vrijeme održavala u vidu redateljskih ispita izvođenih na maloj sceni teatra u Frankopanskoj, no potom je zamrla.

U proteklom razdoblju „beskućništva“, koprodukcije su se „Gavelli“ nametnule kao održiv i kvalitetan producijski model tako da smo s velikim uspjehom surađivali Festivalom Miroslav Krleža (*Djetinjstvo u Agramu*), GK "Joza Ivakić" Vinkovci, Ludens teatar, Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar i Gradsко kazalište Požega (*Tena*), HNK Split, HNK Zadar (*Usidrene*) te HNK Osijek i Osječkim ljetom kulture (*Višnjik*). Smatram kako ovaj model ne treba ostati vezan uz ove krizne godine nego da ga treba dalje razvijati jer omogućavaju suradnju s glumcima i ostalim umjetnicima iz drugih sredina (Hrvatske ili svijeta), što može razbiti monotoniju rada unutar istog kruga suradnika te stvoriti motivaciju koja je dubinski pokretač svakog umjetnički vrijednog projekta.

Multimedijalni i interaktivni programi

Kad obnova teatra bude dovršena, kazalište "Gavella" imat će u svojem sastavu nekoliko prostora: veliku scenu, Scenu 121, atrij... Ta prizorišta omogućit će nam da osim redovite produkcije novih naslova i igranja starih, organiziramo i promocije knjiga, okrugle stolove, koncertna čitanja tekstova, glazbena i multimedijalna događanja... Takvu aktivnost, iako prerijetko, održavali smo i prije obnove, pandemije i potresa; prisjetimo se izvrsno primljenog, jedno vrijeme redovitog događanja "G-točka: Grad u Gavelli", ili programa kao što su Dani ogranka mladih HDDU-a te "Mala noćna čitanja" novih tekstova mladih hrvatskih dramskih autora, da spomenemo tek neka od zbivanja za kakva bi u obnovljenom teatru u Frankopanskoj trebalo biti mjesta.

3. Organizacijske i infrastrukturne smjernice

3.1. Marketing, prodaja i promidžba

1. Osnovne smjernice

Kao javna ustanova Grada Zagreba, GDK Gavella će i u periodu ispred nas najvećim dijelom svoje financiranje temeljiti na sredstvima koja iz proračuna osigurava Gradski ured za kulturu. Pored sredstava javnog financiranja, kazalište se financira kroz:

- Sponzorstva
- Prodaju ulaznica (organiziranu i slobodnu prodaju)

Strategija povećanja prihoda ne može se odnositi na sredstva javnog financiranja te je strategija za povećanje prihoda usmjerena na razvijanje strateškog plana za povećanje sponzorstava i prodaju ulaznica. Točke financiranja i mogućnosti za njihovo unaprjeđenje razrađene su u nastavku marketinške strategije.

1.1. Sponzorstva

S ciljem izgradnje kvalitetne suradnje i strateškog partnerstva s tvrtkama koje pronalaze interes i vrijednost u sponzorstvu kulture, potrebno je napraviti iskorak i odmaknuti se od dosadašnjih, zastarjelih modela.

U nadolazećem periodu, potrebno je za potencijalne partnere stvoriti jasnu ponudu sadržaja i mogućnosti suradnje s GDK Gavella koja se neće temeljiti tek na otisku logotipa na pojedinim vizualima, već na suradnji na obostranu korist. Ponude za sponzorstva potrebno je nadopuniti mogućnostima sudjelovanja u sponzoriranju pojedinih segmenata programa i manifestacija kazališta, o kojima će više riječi biti u nastavku strateškog plana.

1.2. Organizirana prodaja ulaznica

Organizirana prodaja ulaznica u ovom se trenutku temelji na prodaji ulaznica za škole, fakultete i tvrtke. Ured marketinga i prodaje GDK Gavella u stalnom je kontaktu s

nastavnicima, profesorima i predstavnicima tvrtki kojima nudi niže cijene ulaznica za grupne dolaske (od 18 ulaznica na više).

Program GDK Gavella obuhvaća i izvjestan broj lektirnih i kanonskih naslova, a zahvaljujući velikom interesu učenika i nastavnika srednjih škola, za takve termine redovito se može računati na rasprodane dvorane. Organizirana prodaja nastavit će se provoditi prema dobro uspostavljenim kanalima te očekujemo zadržati i proširiti krug škola i tvrtki s kojima surađujemo.

1.3. Slobodna prodaja ulaznica

Slobodna prodaja ulaznica temelj je povećanja posjećenosti i izgradnje povezanosti građana s GDK Gavella. Slobodna prodaja se odvija putem web shopa i blagajne koja će se privremeno smjestiti u Petrinjskoj ulici do završetka radova u Frankopanskoj.

Dosadašnji trendovi posjetitelja GDK Gavella govore nam kako su stalni gledatelji, to jest stariji građani, iz navike i sklonosti lokaciji dolazili u kazalište u Frankopanskoj što se značajno promijenilo nakon potresa i preseljenja scene u KUC Travno, Laubu, CZK Trešnjevka. Kako bi zadržala svoj status i relevantnost, zadaća vodstva GDK Gavella mora biti privlačenje i oblikovanje stalne publike i vjernih gledatelja.

1.4. Ciljna skupina

Strategija za povećanje prodaje bazira se na edukaciji, privlačenju i stvaranju interesa kod nove Gavelline publike. Kako bi definirali kanale i komunikaciju, potrebno je definirati publiku.

U idućem periodu GDK Gavella više će se obraćati mlađim građanima, populaciji starosti između 25 i 45 godina, obrazovanim ženama i muškarcima, urbanim, zaposlenim, mladim ljudima širokih interesa i naklonosti prema svim vrstama umjetnosti. GDK Gavella više je od kazališta, ono je i mjesto okupljanja i zabave, pa se takav oblik izlaska prezentira i svima onima koje zanimaju drugačiji izlasci u centru Zagreba.

Veći uvid u interes i razumijevanje potencijalne nove publike dobiva se analizom interesa koji, osim GDK Gavella, obuhvaćaju i širok spektar kulturnih događanja u

Zagrebu, glazbena događanja, književnost i film, a vrijedna informacija za dosezanje nove publike su i navike na društvenim mrežama.

2. Strategija povećanja slobodne prodaje ulaznica

Strategija predstavlja zaokružen pristup koji kreće od definiranja ciljne skupine kako bi uspješno pozicionirao i razvio brend GDK Gavella s fokusom na jasne strateške prednosti nad ostalim dramskim kazalištima i predstavnicima kulturne scene u Zagrebu.

GDK Gavella nastavit će koristiti dosadašnje kanale obraćanja javnosti, s naglaskom na digitalne alate kako bi se približili novoj ciljnoj publici. U nastavku strategije nalaze se opisi i plan djelovanja na različitim platformama s ciljem osiguravanja veće posjećenosti izvedbi.

2.2. Pozicioniranje GDK Gavella

Povratkom u Frankopansku započet će novi život GDK Gavella, u kojem će se otvoriti niz prilika i stvoriti momentum za uspješnu poslovanje. Glavne prednosti koje se kroz obnovu zgrade kazališta nameću su upravo prostori za druženje – predvorje i caffe bar – pomoću kojih će Gavella ponovo moći postati središte susreta kulture u gradu.

GDK Gavella u nadolazećem razdoblju ne brendiramo samo kao dramsko kazalište, već kao mjesto susreta, razmjene, kritičkog promišljanja, suživota s kulturnom scenom. U fokusu i dalje ostaje kvaliteta dramske izvedbe, ali kao dodana vrijednost i ono što GDK Gavellu izdvaja od ostalih kazališta komunicira se upravo socijalizacija u sklopu kulturne ustanove s dugogodišnjom tradicijom.

Cilj je oživjeti povezanost s publikom kroz organiziranje aktivacija i programa kojima će Gavella ostati primijećena i prisutna u gradskoj svakodnevici. Imajući u vidu navike nove publike, organiziramo afterwork druženja u kojima će svi oni kojima je potreban predah na kraju radnog dana u Frankopanskoj uživati u opuštenoj atmosferi, koktelu i razgovoru, nakon čega će uslijediti uživanje u nekoj od predstava. Po izlasku iz dvorane, publika pronalazi mjesto za razmjenu mišljenja i osvrt u prostoru predvorja i caffe bara gdje može nastaviti druženje.

2.1. Kanali i ton komunikacije

Zadatak je nastaviti graditi imidž i status GDK Gavella kao „drukčijeg“ dramskog kazališta i jedinstvene kulturne institucije na mapi suvremenog Zagreba. Pritom se komunikacijom koja prati vrhunski umjetnički izričaj na suvremen, poticajan i kritički način, prilagođavamo mlađoj, obrazovanoj i urbanoj publici.

Komunikacija na društvenim mrežama će u narednom periodu biti duhovita, pozivajuća i aktualna kako bi se kroz oglašavanje i targetiranje dosegao i angažirao što veći broj potencijalnih gledatelja.

3. Oглаšavanje i promocija

Gavella će se nastaviti oglašavati kroz dosadašnje kanale, ali će se pritom voditi računa o isplativosti, konverziji i učinkovitosti kanala.

Financijska konstrukcija ograničava sredstva predviđena za oglašavanje pa je cilj da se ulaganja u oglašavanje i promocije maksimalno iskoriste te da se učinkovitost mjeri rezultatom na prodane ulaznice. Osim postojećih kanala, u narednom periodu stvorit će se nove platforme koje je moguće realizirati bez prevelikih troškova, a kroz koje će se sama prisutnost GDK Gavella osuvremeniti.

4.1. Tisak

Oглаšavanje u klasičnim medijima poput tiskovina pokazuje se preskupim i ne doseže ciljanu skupinu. Stoga će veći naglasak biti na drugim kanalima komunikacije.

4.2. Radio i TV

U trenutku kada to financijske prilike dopuste i kada se za time pokaže potreba, GDK Gavella nastojat će se reklamirati i na televiziji, a za sada je njezin premijerni program

redovita tema televizijskih kulturnih segmenata, što je velik doprinos „Gavellinoj“ vidljivosti u javnosti.

GDK Gavella je prethodno imala izvrsnu suradnju s Radiom 101, a nakon njegova gašenja, otvara se mogućnost suradnje s Yammat FM-om, postajom koja redovito prati kulturne teme.

4.3. OOH

Potrebna je određena prisutnost u vanjskom oglašavanju, a pritom se pogotovo korisnim pokazuje oglašavanje na city light plakatima. Kako bi zadržali prisutnost, potrebno je ostvariti sponzorsku suradnju sa Zagreb plakatom u vidu kompenzacije i besplatnog korištenja oglasnih prostora na ključnim lokacijama.

4.4. Web stranica i društvene mreže

Trenutna web stranica zadovoljava potrebe pružanja servisnih informacija i omogućava prodaju ulaznica. Web stranica je u proteklom periodu prošla procese optimizacije kako bi se pri pretraživanju kulturnih sadržaja nametnula i privukla posjetitelje, no potrebno je u budućnosti razvijati analitiku kako bi prikupili informacije pomoću kojih će se jasnije pratiti navike posjetitelja.

Društvene mreže koristan su alat komunikacije, oglašavanja i prodaje ulaznica. GDK Gavella aktivna je i konstantno komunicira s pratiteljima na Facebooku i Instagramu, a objave bilježe velik broj interakcija te pratitelji komuniciraju s GDK Gavella kroz direktnе poruke i komentare. Ostale društvene mreže nisu potrebne s obzirom na to da bi izgradnja baze pratitelja zahtijevala velika ulaganja u sadržaj, a trenutno ne postoji velika mogućnost za konverziju u prodaju karata. Važno je naglasiti kako društvene mreže ne smiju biti tek sredstvo informiranja o terminima predstava, već se kroz direktnu komunikaciju treba stvoriti povezanost i prepoznatljiv izričaj GDK Gavella.

Objave će se nastaviti promovirati, producirati će se oglasi, najave predstava, ali je potrebno raditi i na približavanju kazališta gledateljima kroz razgovore s glumcima, svojevrsno otvaranje backstagea, dijeljenje video sadržaja s probi, upoznavanje publike s ansamblom, režijom i drugim procesima u nastajanju jedne predstave itd.

Osim Facebooka i Instagrama, aktivan je i YouTube kanal na kojem se objavljuju najave predstava te se postavljaju isječci iz medija. Plan je da se putem YouTube kanala emitira Gavella podcast koji će publici donijeti dubinske razgovore s ansamblom i svima onima koji sudjeluju u produkciji predstava.

4.5. Digitalno oglašavanje

Ovdje se prvenstveno misli na oglašavanje putem Google alata te Facebooka i Instagrama, ali tu su i ostali servisi oglašavanja te zakup digitalnih medija. Potrebno je iskoristiti niže cijene oglasnih prostora u digitalnom obliku jer se radi o platformama koje koristi ciljna skupina.

4.6. Newsletter

GDK Gavella će prisutnost i povezanost sa stalnom publikom graditi kroz bazu kontakata kojima će se putem newslettera dostavljati dodatni sadržaji, zanimljive informacije za zagrižene obožavatelje kazališta.

4.7. Ostalo

Potrebno je iskoristiti veći prostor i novu lokaciju blagajne u Petrinjskoj. Cilj je da se na blagajni omogući prodaja službenih promotivnih proizvoda poput prigodno brendiranih jastučića, plakata, majici, hudica GDK Gavella ili neke od predstava. Službeni proizvodi izvrstan su način da se estetika i prepoznatljivost komunikacije kazališta uvedu u svakodnevnicu i postanu dio gradske svakodnevice.

Promocija promotivnih materijala, i kazališta općenito, odradivat će se u suradnji s influencerima na društvenim mrežama. Izbor bi bili influenceri koji već objavljuju sadržaje vezane uz kulturu, ali i oni koji mogu doseći najveći broj ciljne skupine. U suradnji s influencerima će biti moguće organizirati i nagradne igre u svrhu povećanja doseg a i relevantnih pratitelja na društvenim mrežama.

Zaključak

Marketinška strategija osmišljena je kako bi se osvremenio pristup marketinškim i promotivnim aktivnostima te kako bi se izgradila suradnja s ključnim partnerima kroz

pažljivo planirane projekte koji će u isto vrijeme biti od visokog umjetničkog značaja i donositi komercijalni uspjeh.

Uz sustavno djelovanje na provođenju marketinške strategije, po povratku u Frankopansku za GDK Gavella će se otvoriti niz mogućnosti koje je potrebno iskoristiti kako bi se stvorili temelji za rast prodaje ulaznica i novi život na kulturnoj sceni grada Zagreba, na kojoj Gavella tradicionalno ima ulogu vodećeg pokretača kulturno-umjetničkih zbivanja.

3.2. Upravljanje zgradom

Premda se često kaže da teatar počiva na ljudima, a ne na prostoru, ali trenutačna situacija GDK Gavella pokazuje kako cigle, crjepovi i cijevi vrlo lako mogu preuzeti „glavnu ulogu“ u funkcioniranju teatra. Pitanje upravljanja zgradom neočekivano je postalo goruća tema uslijed potresa koji je pogodio Zagreb 2020. godine. Već u prethodnom razdoblju, „Gavella“ je zbog davno započete obnove zgrade i konstrukcije male scene (Scena 121) poslovala u stresnim uvjetima građevinskih radova koji su povremeno otežavali održavanje pokusa, a potrebna je bila i uspostava zamjenskog koridora za ulazak publike u kazalište (preko službene porte) zbog radova u foajeu. Međutim, dok smo s nestrpljenjem iščekivali dovršetak radova i otvaranje kazališta u njegovom punom sjaju, pogodio nas je i razoran zagrebački potres koji nije samo zaustavio obnovu, nego prouzrokovao oštećenja kazališta i okolnih zgrada, što je u potpunosti onemogućilo korištenje kazališne dvorane i drugih prostorija tako da je trenutačno u uporabi samo dio upravne zgrade, a sve ostale službe su razmještene po zamjenskim lokacijama i predstave se, dakako, odigravaju u drugim prostorima Zagreba.

S obzirom na to da bi svi radovi trebali biti okončani do ljeta 2022., nadamo se već sezonom 2022./2023. započeti u punom pogonu. Osim što će velika pozornica iznova zaživjeti, radujemo se i otvorenju dugo iščekivane Scene 121. Kada se slegne građevinska prašina, „Gavella“ će napokon postati funkcionalan prostor praktičan za izvođenje scenski i tehnički zahtjevnih predstava te ugodan i atraktivran za gledatelje. Ukratko, u idućem četverogodišnjem razdoblju „Gavella“ će se osvanuti u punome sjaju te programski i repertoarno iskoristiti nove mogućnosti stare zgrade.

3.3. Upravljanje kadrovima

3.3.1. Ansambl

U GDK Gavella od samoga je osnutka ansambl bio ključna sastavnica umjetničke i organizacijske vizije njezinoga osnivača, doktora Branka Gavelle, koji je svojim pedagoškim radom na Akademiji dramske umjetnosti (tada Akademiji kazališne umjetnosti), redateljskim podvizima te upravljanjem dramskim kazalištem u Frankopanskoj izuzetno doprinio svijesti o višeslojnosti glumčeve ličnosti te njegovim izvedbenim tehnikama i stilovima. Tradicija njegovog dubokog teorijskog i praktičnog shvaćanja glumačkoga zvanja zadržala se do danas i potrebno ju je nastaviti njegovati i razvijati kako bismo održali raznovrsnost glumačkih stilova i nastavili pratiti suvremene izvedbene tehnike u europskom kulturnom krugu te ih prilagođavati specifičnostima hrvatskog okruženja.

„Gavellin“ ansambl trenutačno broji četrdeset četvero glumica i glumica različitih naraštaja i umjetničkih senzibiliteta, što kazalištu omogućava da si postavi zahtjevne umjetničke izazove i odgovori na njih. Svježina i kreativnost mlađih članova ansambla u kombinaciji s iskustvom starijih članova i njihovim dubokim razumijevanjem procesa rada na predstavi, čine organsku glumačku zajednicu koja je više od zbroja svojih članova.

U idućem razdoblju predviđeno je održavanje istoga broja članova glumačkog ansambla, a mjesta koja će se otvoriti umirovljenjima bit će popunjena mladim članovima koji će svojim glumačkim habitusom održati raznovrsnost ansambla. U tome će važnu ulogu igrati suradnja s Akademijama dramske umjetnosti, a Scena 121 bit će prostor za produbljivanje te suradnje (više o tome u opisu programa Scene 121).

Predviđene su i profesionalne radionice koje održavaju elan i šire izvedbene horizonte, kao i omogućavanje glumcima da održe fizičku kondiciju.

3.3.2. Razvoj kadrova

Uz glumački ansambl, kazalište čine i ostale službe neophodne za održavanje tog složenog sustava. Uprava, umjetnička služba, tehnički odjel, administracija i zajedničke službe također zahtijevaju sustavnu skrb i racionalno upravljanje. U razvoju kadrova u idućem razdoblju smatram da je naglasak potrebno staviti na sljedeća područja:

- Decentralizacija procesa upravljanja koja podrazumijeva veće ovlasti voditelja pojedinih odjela kako bi radni procesi tekli brzo i učinkovito, pri čemu su voditelji pozvani da skrbe o ravnomjernoj raspodjeli zadataka, stabilnoj komunikaciji te razvoju potencijala svojih djelatnika kako bi svaki djelatnik imao jasno određen djelokrug te dobio priliku da se tijekom radnoga vijeka usavršava i napreduje.
- Osiguravanje optimalnih uvjeta rada u pandemijskim uvjetima, što podrazumijeva skrb o očuvanju zdravlja svih djelatnika (održavanje distance gdje je to moguće, smjenski rad, dezinfekcija prostora te ostale propisane epidemiološke mjere), ali jednako je važno i održavanje pozitivnog radnog ozračja koje narušavaju razumljive bojazni izazvane pandemijom i potresom. U okolnostima u kojima su pojedini odjeli GDK Gavella silom prilika dislocirani, a veća okupljanja se izbjegavaju, logično je da je potrebno posvetiti posebnu pozornost održavanju zajedništva, ali i jačati komunikacijske kanale. Tehničke službe primorane su raditi u neuobičajenim okolnostima, ansambl igra na različitim pozornicama u Gradu Zagrebu, a i marketing se suočava s novi izazovima. Povratak u zgradu u Frankopanskoj ulici te novi projekti jamačno će uvelike doprinijeti općem oporavku i ponovnom uspostavljanju stabilnosti u organizaciji rada.
- Kontinuirana edukacija na svim područjima, a poglavito na području scenske tehnike, računovodstva, nabave te prodaje i promidžbe (s ciljem razvoja marketinških strategija u novim i tradicionalnim kanalima komunikacije s javnošću)

3.3.3. Plan zapošljavanja za razdoblje 2023. - 2026.

U idućem razdoblju planirano je održavanje istog broja zaposlenika. Predviđeno je i uvođenje novog radnog mesta u umjetničkoj službi - drugog dramaturga, koji će biti neophodan kako bi se pokrio program Scene 121. Povratak u obnovljenu zgradu i otvaranje male scene zahtijevat će restrukturiranje pojedinih odjela kako bi djelatnici bili sustavno i racionalno raspoređeni na radne zadatke kako bi svi resursi bili racionalno iskorišteni.

3.3.4. Tablica broja zaposlenih u idućem mandatnom razdoblju

	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
UPRAVA	1	1	1	1	1
ANSAMBL	44	44	44	44	44
UMJETNIČKA SLUŽBA	6	7	7	7	7
TEHNIČKI ODJEL	42	42	42	42	42
ADMINISTRACIJA	17	17	17	17	17
ZAJEDNIČKA SLUŽBA	13	13	13	13	13
UKUPNO	123	124	124	124	124

3.3.5. Predviđeni odlasci u mirovinu i popunjavanje radnih mjesta

	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
ODLASCI U MIROVINU	5	0	5	3	2
ANSAMBL (MIROVINA)	1	0	2	0	1
ZAPOŠLJAVANJE (ANSAMBL)	1	0	2	0	1
ZAPOŠLJAVANJE (OSTALI)	4	0	3	3	1

4. Financijski plan 2023. - 2026

4.1. PRORAČUN RASHODA - VELIKA SCENA

AUTORSKI HONORARI	BROJ PREMIJERA	PROSJEČAN IZNOS	2023	2024	2025	2026
otkup teksta	4	30.000	120.000	120.000	120.000	120.000
prijevod	4	10.000	20.000	20.000	30.000	30.000
redatelj	4	60.000	240.000	240.000	240.000	240.000
dramaturg	4	15.000	60.000	60.000	60.000	60.000
scenograf	4	25.000	100.000	100.000	100.000	100.000
kostimograf	4	25.000	100.000	100.000	100.000	100.000
skladatelj	4	15.000	60.000	60.000	60.000	60.000
scenski pokret	4	10.000	40.000	40.000	40.000	40.000
oblikovanje svjetla	4	10.000	40.000	40.000	40.000	40.000
honorari po ugovoru o djelu	4	6.000	24.000	24.000	24.000	24.000
UKUPNO		206.000	804.000	804.000	814.000	814.000

TROŠKOVI	BROJ PREMIJERA	PROSJEČNA CIJENA	2023	2024	2025	2026
Scenografija - materijali	4	50.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Kostimografija - materijali	4	30.000	120.000	120.000	120.000	120.000
rekvizita	4	10.000	40.000	40.000	40.000	40.000
promidžbeni materijali	4	30.000	120.000	120.000	120.000	120.000
reprezentacija	4	5.000	20.000	20.000	20.000	20.000
ostalo	4	10.000	40.000	40.000	40.000	40.000
UKUPNO		135.000	540.000	540.000	540.000	540.000

	PROSJEK	2023	2024	2025	2026
UKUPNO	341.000	1.344.000	1.344.000	1.354.000	1.354.000

4.2. PRORAČUN RASHODA - SCENA 121

AUTORSKI HONORARI	BROJ PREMIJERA	PROSJEČAN IZNOS	2023	2024	2025	2026
otkup teksta	2	20.000	40.000	40.000	40.000	40.000
prijevod	2	10.000	20.000	10.000	20.000	0,00
redatelj	2	40.000	80.000	80.000	80.000	80.000
dramaturg	2	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
scenograf	2	15.000	30.000	30.000	30.000	30.000
kostimograf	2	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
skladatelj	2	15.000	30.000	30.000	30.000	30.000
scenski pokret	2	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
oblikovanje svjetla	2	7.000	14.000	14.000	14.000	14.000
UKUPNO		137.000	274.000	264.000	274.000	254.000

TROŠKOVI	BROJ PREMIJERA	PROSJEČNA CIJENA	2023	2024	2025	2026
Scenografija - materijali	2	15.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Kostimografija - materijali	2	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
rekvizita	2	2.000	4.000	4.000	4.000	4.000
promidžbeni materijali	2	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
reprezentacija	2	2.000	4.000	4.000	4.000	4.000
ostalo	2	5.000	10.000	10.000	10.000	10.000
UKUPNO		44.000	88.000	88.000	88.000	88.000

	PROSJEK	2023	2024	2025	2026
UKUPNO	181.000	362.000	352.000	362.000	342.000

	PROSJEK	2023	2024	2025	2026
PROGRAMI UKUPNO	522.000	1.706.000	1.696.000	1.716.000	1.696.000

4.3. Tablica prihoda GDK Gavella 2018. - 2022.

Iz priložene tablice prihoda za proteklo razdoblje, vidljiv je drastičan pad u programskim sredstvima, kao i u ostalim prihodima od Grada Zagreba od 2020. godine. GDK Gavella u tom je razdoblju djelovalo u izrazito nepovoljnim uvjetima, uz povećane troškove transporta i najma drugih dvorana. Osjetno smanjenje vlastitih prihoda stoga je, vjerujem, posve razumljivo, ali već od 2022. godine očekujemo brz oporavak te postupan rast prihoda u idućem razdoblju.

	2018.	2019.	2020.	2021. do 30.09.	plan 2022.
PLAĆE	17,722,975.47	17,604,920.77	16,695,729.21	14,803,670.22	19,451,000.00
OSTALA DAVANJA	831,845.97	510,459.39	297,798.81	387,529.06	600,000.00
MATERIJALNI TROŠKOVI	1,190,586.95	954,773.00	755,164.27	427,054.65	1,078,000.00
3291	73,776.21	25,862.10	21,177.63		15,000.00
3232	36,337.50	74,431.50	111,126.61	29,952.06	100,000.00
4222					0.00
4223					0.00
4226					0.00
Programska sredstva	1,200,000.00	966,000.00	921,000.00	399,990.00	800,000.00
Gavelline večeri	180,000.00	105,000.00	125,400.00	0.00	120,000.00
Gostovanja	50,000.00	35,000.00	15,000.00		0.00
Ukupno Grad Zagreb	21,285,522.10	20,276,446.76	18,942,396.53	16,048,195.99	22,164,000.00
Ministarstvo kulture RH	108,840.00	107,000.00	40,000.00	0.00	40,000.00
Prihodi od pomoći	108,840.00	107,000.00	69,675.00		
prihodi od imovine	2,371.33	1,210.23	1,344.69	923.31	
Prihodi od ulaznica	1,643,422.74	1,677,987.42	543,675.00	80,325.00	244,000.00
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	963,342.05	996,552.15	462,868.29	375,232.58	399,000.00
Vlastiti prihod	2,609,136.12	2,675,749.80	1,007,887.98	456,480.89	643,000.00

4.4. predviđanje prihoda i rashoda 2023. - 2026.

Prema Zaključku o utvrđivanju programskog i finansijskog okvira GDK Gavella za razdoblje od 2022. do 2025., za provođenje programskih smjernica Grad Zagreb će osigurati dolje navedenu finansijsku potporu predviđenu unutar Projekcije proračuna Grada Zagreba za razdoblje 2022.-2023. Predviđanja o prihodu od ulaznica temelje se na prodaji iz prethodnog razdoblja (2018. - 2022.) uz pretpostavku da će biti ostvareni materijalni infrastrukturni uvjeti za obavljanje redovne djelatnosti kazališta. Potrebno je predvidjeti vrijeme potrebno da Scena 121, kao novi projekt na zagrebačkoj kulturnoj sceni, ostvari svoj puni potencijal te tek od 2024. očekujemo da će se umjetnička i marketinška nastojanja u tom smjeru odraziti i na prihod od ulaznica.

TABLICA PRIHODA

PRIHODI	2023	2024	2025	2026
Grad Zagreb	23.242.000	23.242.000	23.242.000	23.242.000
Prihod od ulaznica - velika scena	1.730.000	1.770.000	1.810.000	1.860.000
Prihod od ulaznica - Scena 121 ¹	300.000	500.000	500.000	500.000
Gostovanja	370.000	410.000	430.000	455.000
Ostali vlastiti prihod ²	235.000	255.000	270.000	270.000
Sponzorstva ³	270.000	300.000	350.000	400.000
Ministarstvo kulture ⁴	55.000	60.000	55.000	65.000
EU fondovi	200.000	200.000	200.000	200.000
UKUPNO	26.402.000	26.737.000	26.857.000	26.992.000

¹ Otvaranje Scene 121 osjetno će uvećati ukupan prihod, jer će omogućiti paralelno igranje u dva prostora te olakšati gostovanja, kojima će ujedno smanjiti troškove i pojednostaviti organizaciju.

² Ostali vlastiti prihod uključuje: programske knjižice, članarine, prihod od najma, donacije i drugo.

³ Već od 2023. planiram povećati (za sada skroman) broj „Gavellinih“ sponzora prvenstveno temeljeći suradnju na povećanoj vidljivosti kazališta.

⁴ Ministarstvo kulture redovito finansijski podupire program „Gavelline večeri“ i međunarodna gostovanja.

TABLICA RASHODA

RASHODI	2023	2024	2025	2026
Rashodi za zaposlene	16.650.000	16.650.000	16.800.000	16.855.000
Troškovi gostovanja ⁵	300.000	345.000	340.000	340.000
Troškovi infrastrukture ⁶	2.000.000	2.100.000	2.250.000	2.300.000
Marketing i prodaja	1.010.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Program ⁷	1.900.000	2.500.000	2.700.000	2.700.000
Materijalni troškovi poslovanja	860.000	840.000	800.000	800.000
Edukacija ⁸	80.000	85.000	120.000	120.000
Rashodi za usluge	650.000	650.000	650.000	650.000
Ostalo	50.000	50.000	50.000	50.000
UKUPNO	23.500.000	24.320.000	24.810.000	24.915.000

4.5. Europski projekti i financiranje iz EU fondova

Kako je kazališna zgrada i dalje u procesu renovacije u osnovi, i dovršetku male dvorane kao noviteta koji će ansamblu, tehnici i produkciji GDK Gavella dati neke nove i inovativne mogućnosti izvođenja predstava, na tragu svega novoga što se kazalištu događa u nadolazećem razdoblju želimo otvoriti vrata i projektima vezanima uz Europske programe, konkretnije programu Kreativna Europa i prijavama na njezine natječaje i/ili prihvaćanju partnerstva za pojedine projekte s kojima se GDK Gavella svojom umjetničkom estetikom i idejama može pridružiti, pridonijeti i prilagoditi. Međunarodna koprodukcija kao takva kazalištu nije nepoznanica, ali u ovom slučaju

⁵ Dnevnice, prijevoz.

⁶ Hladni pogon, održavanje zgrade, energija i sl.

⁷ Premijerni naslovi, reprize (rekvizita, honorari) te sudjelovanje na festivalima, koji prepostavljaju da uvećavaju vidljivost kazališta te ne donose prihod. Povećanje troškova programa podrazumijeva nove projekte, čije će ostvarenje ovisiti o povlačenju sredstava iz europskih fondova (koprodukcije i sl.), u kojima ćemo moći sudjelovati iz vlastitih prihoda, kada EU ne pokriva ukupan trošak projekta.

⁸ Uključuje edukaciju kadra, prvenstveno računovodstva, nabave i marketinga te školovanje zaposlenika za prijave na europske natječaje.

kazalište bi iskoristilo priliku sudjelovanja u koproducijskim programima financiranim iz programa Europske unije i time se priključilo suradnjama koje svojim radom doprinose razvoju i vidljivosti kazališta i izvedbene umjetnosti kao takve, uključujući interdisciplinarnost u prvom redu. Prije nego bi GDK Gavella bila voditelj projekta jer u tome nema iskustva, preporuka je da se u programe uključi kao partner što bismo i napravili. Osnovna ideja bi bila prijava na natječaj Kreativne Europe 2021.-2027. koji bi bio vezan za razvoj publike kroz umjetnički rad, međunarodnu koprodukciju i marketinške inovativnosti. Cilj programa sudjelovanja GDK Gavella u kazališnoj koprodukciji usmjerenoj na razvoj publike bio bi povećanje vidljivosti rada kazališta, proširivanje, razmjena i stjecanje novog iskustva umjetničkog ansambla i tehničkog osoblja u komunikaciji, radu i umjetničkim vještinama sa suradnicima iz inozemstva. Aktiviranje sektora marketinga kao sastavne djelatnosti GDK Gavella u suradnju s inozemnim kolegama iste djelatnosti pokrenulo bi realizaciju ideja o aktiviranju nove publike i informiranju novog kruga publike u izravan rad međunarodnog projekta.

GDK Gavella razvija interes prema projektima i partnerima koji bi svoj umjetnički rad usmjerili na razvoj publike, koji bi izašli iz svoje zone komfora i na taj način došli do većeg broja publike, koji bi svoj umjetnički i tehnički rad prilagodili i novim, nekazališnim prostorima i time istraživali tehničke inovativnosti potrebne za razvoj novog, modernog i inovativnog dramskog kazališta koje će u svoj budući rad uključiti i novu publiku. Interdisciplinarnost projekta omogućila bi dugoročno i šire vidljiv projekt.

Za primjer projekta u kojem bi GDK Gavella sudjelovalo bi bio projekt u kojem sudjeluju minimalno tri države članice Europske unije s članovima svoga dramskog ansambla i tehnikom. Tema projekta bi bila vezana za neku od tema aktualnih u modernoj Europi, tema koja bi se doticala rodne ravnopravnosti, ekologije, migracija, identiteta, manjina i sl. Dramski tekst na odabranu temu bio bi lokalno/nacionalno odabran (npr. natječajem od neke književne organizacije, civilno društvo), žanrovske neodređen ali prilagođen broju glumaca koji sudjeluju u projektu (min. 9). Režija i scenografija prilagođena za igranje na različitim lokacijama (gostovanja, kazališni i

nekazališni prostori). Za potrebe scenografije mogu se tražiti inovativna tehnološka i digitalna rješenja u suradnji s odabranim obrazovnim institucijama. Projekt u trajanju od 12 mjeseci završno ima tri predstave koje gostuju međusobno i samostalno, predstave koje teže interdisciplinarnosti a time i hibridnosti žanra, sudjelovanju većeg broja publike, privlačenju nove publike, dok su svi koraci realizacije projekta marketinški popraćeni od svih partnera projekta.

GDK Gavella svojom je estetikom oblikovalo i odgojilo mnoge dramske umjetnike, a svojim umjetničkim doprinosom omogućit će promicanje kvalitete i profesionalnost rada i izvan granica Hrvatske u direktnom kontaktu s ansamblima iz kazališta partnera iz Europske unije programa Kreativna Europa.

Zaključak

Proteklo razdoblje pokazalo je da je „Gavella“ iznimno vitalno kazalište koje je u stanju svladati naizgled nesavladive zapreke te u tim nepovoljnim okolnostima, ne samo opstati, nego se i razviti.

Nakon razdoblja lutanja po tuđim prizorištima, nadamo se vratiti u sigurnu luku u Frankopanskoj, koja će biti opet ona stara, a i umnogome osvježena. S tom mišlju, predvidio sam ambiciozan program koji „Gavelli“ neće samo vratiti stari sjaj, nego joj i pridodati novi.

Za „Gavellu“ je u protekle dvije godine zaista „svijet bio pozornica“, a u idućem razdoblju napokon će biti prilike da „Gavellina“ pozornica ponovo prikaže svijet. Raznovrsnost repertoara, usmjereno istodobno i prema onome što je svevremeno i što je suvremeno, pružit će priliku umjetnicima da ponude odgovore na goruća pitanja današnjice te privuku nove i zadrže stare gledatelje.

Traženje prostora za igru, na koje su nas okolnosti primorale, pokazalo se i traženjem novih izražajnih paradigmi koje su organski izrasle iz tih neuobičajenih produkcijskih uvjeta, što je vidljivo iz projekata kao što su *Zagreb 2020* i *Obavezni smjer*. Iz tog razloga smatram da je za „Gavellu“ iz tog privremenog „zla“ proizašlo dugoročno dobro te držim da treba dalje istraživati *i* taj smjer jer se pokazao izuzetno plodnim kreativnim iskorakom, koji će „Gavelli“ omogućiti produbljivanje njezinih kreativnih potencijala, a svojom će aktualnošću i neposrednošću jamačno privući i novu publiku, koja možda zazire od klasičnih kazališnih prostora i sadržaja.

U nadi da su najteži dani „Gavelle“ iza nas, predlažem ovaj program za iduće četverogodišnje razdoblje, uvjeren da će kreativnost i predanost Gavellinog tima i izabranih suradnika ponuditi zagrebačkoj publici jednu pomlađenu „Gavellu“, duboko ukorijenjenu u pouzdanoj tradiciji.